



کوه های ماه نشان - زنجان

فصل ۲

جغرافیای طبیعی ایران

هدف (موضوع) جغرافیای طبیعی

پراکندگی پدیده های طبیعی سطح زمین پرداخته و در پی یافتن راه حل هایی جهت رفع جغرافیای طبیعی به مطالعه ساختار و مشکلات محیطی است.

درس ۳ موقعیت جغرافیایی ایران

درس ۴ ناهموازی های ایران

درس ۵ آب و هوای ایران

درس ۶ منابع آب ایران

این فصل

شامل

۴ درس

می باشد :

درس ۳

موقعیت جغرافیایی ایران









نقشه طبیعی

ایران و کشورهای همسایه

راهنمای نقشه

- شهرها بر مبنای جمعیت: بیش از ۱ میلیون نفر (بزرگترین شهر تهران)
- بین ۵۰۰ هزار تا ۱ میلیون نفر
- مرکز کشورها
- رودخانه
- مرکز کشور

تودار ارتفاعات



مقیاس ۱۰۰۰ ۵۰۰ کیلومتر

تعریف موقعیت جغرافیایی

**محل قرار گرفتن هر پدیده در سطح کره زمین،
موقعیت جغرافیایی آن پدیده است.**

هر پدیده یا مکانی که می شناسیم، موقعیت ریاضی ای
دارد که این موقعیت فقط به آن پدیده متعلق است.

محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه
به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت
مطلق یا ریاضی آن محل است.

موقعیت ریاضی یا
مطلق

محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده های
طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت نسبی
آن مکان است.

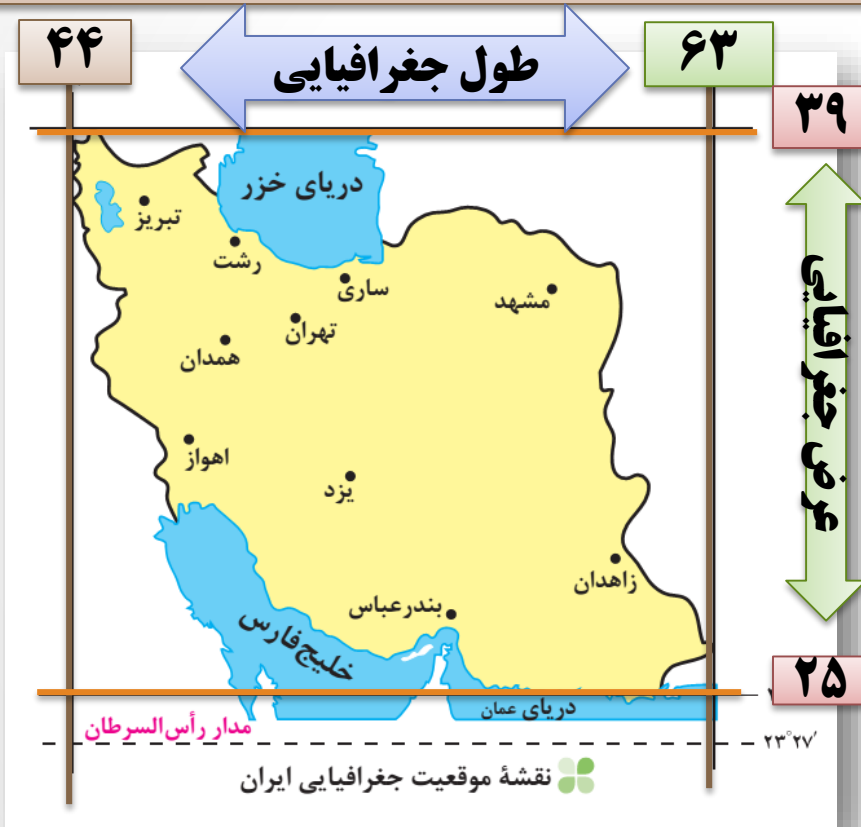
همه پدیده ها موقعیت نسبی دارند. منظور از
موقعیت نسبی هر کشور، **محل قرارگیری آن،
نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه ها، کانال
ها، منابع اقتصادی و ... است.**

موقعیت نسبی

انواع موقعیت جغرافیایی

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه در جنوب منطقه معتدل نیمکره شمالی قرار گرفته و هم چنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است.

۱- موقعیت ریاضی یا مطلق ایران



موقعیت جغرافیایی ایران

ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است؛ زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه هرمز قرار گرفته است.

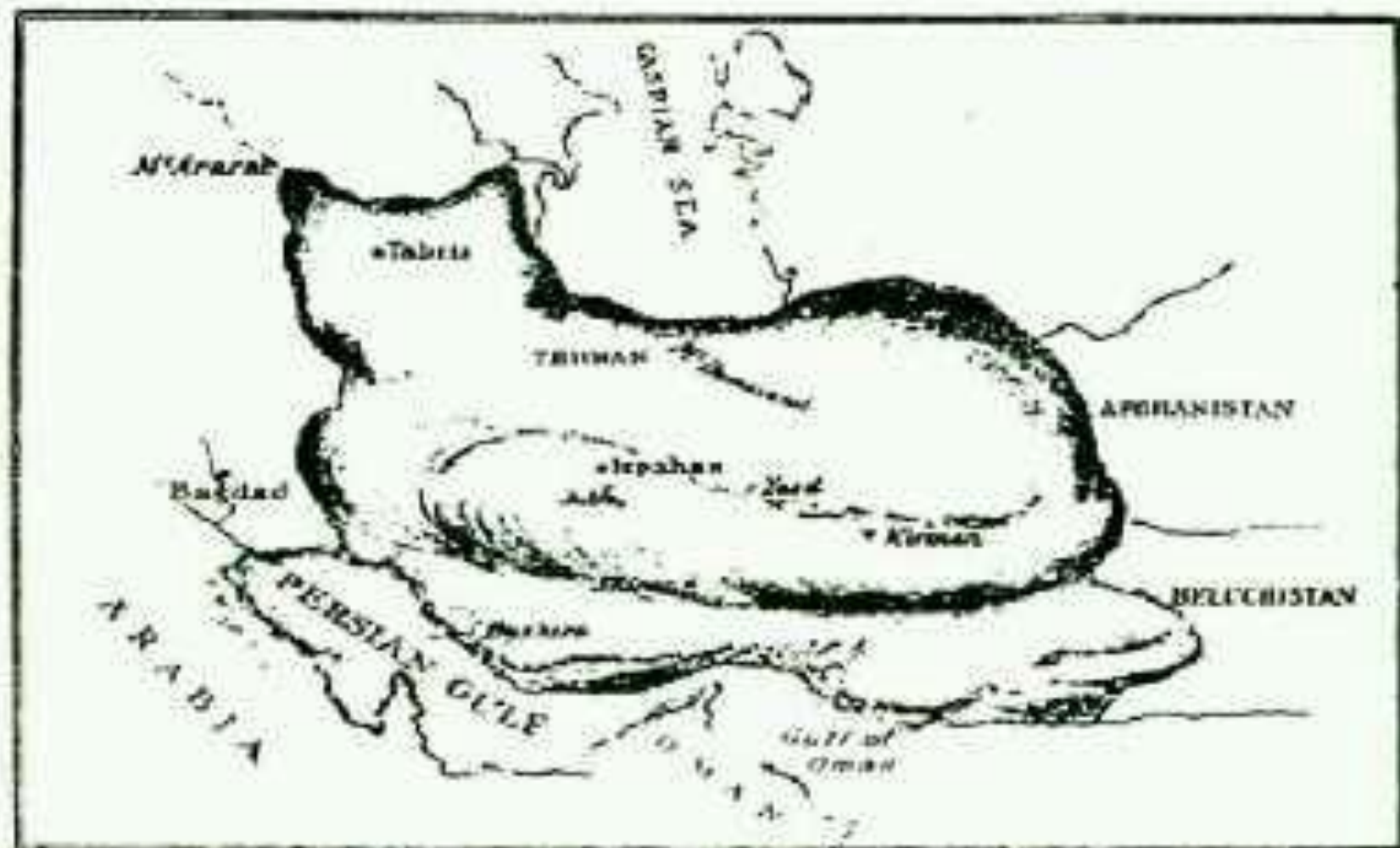
موقعیت نسبی ایران

نتایج گستردگی کشور ما در عرض های ۲۵ تا ۴۰ درجه شمالی

۱- تنوع آب و هوا در کشور

۲- این تنوع آب و هوایی در نوع تولیدات کشاورزی، محیط زیست و در نهایت پیشرفت کشور ما مؤثر است.

A PERSIAN CAT'S PANSION.



The 'Persian Cat' Outline Map of Persia.

From Rev. Charles Harvey Stileman. *The Subjects of the Shah*
(London, 1902), 3.



۱- با استفاده از کتاب استان شناسی حدود تقریبی موقعیت ریاضی استان خود را در نقشه بالا مشخص کنید.

۲- در صورت امکان با استفاده از نرم افزار Google Earth موقعیت ریاضی مدرسه و منزل خود را مشخص نمایید.

با مراجعه به کتاب استان شناسی پاسخ را بیابید.

۳۷ درجه و ۴۲ دقیقه شمالی

۵۶ درجه و ۱۹ دقیقه شرقی



۱۶ درجه و ۱۹ دقیقه شرقی

موقعیت مطلق
(ریاضی)
استان خراسان
رضوی

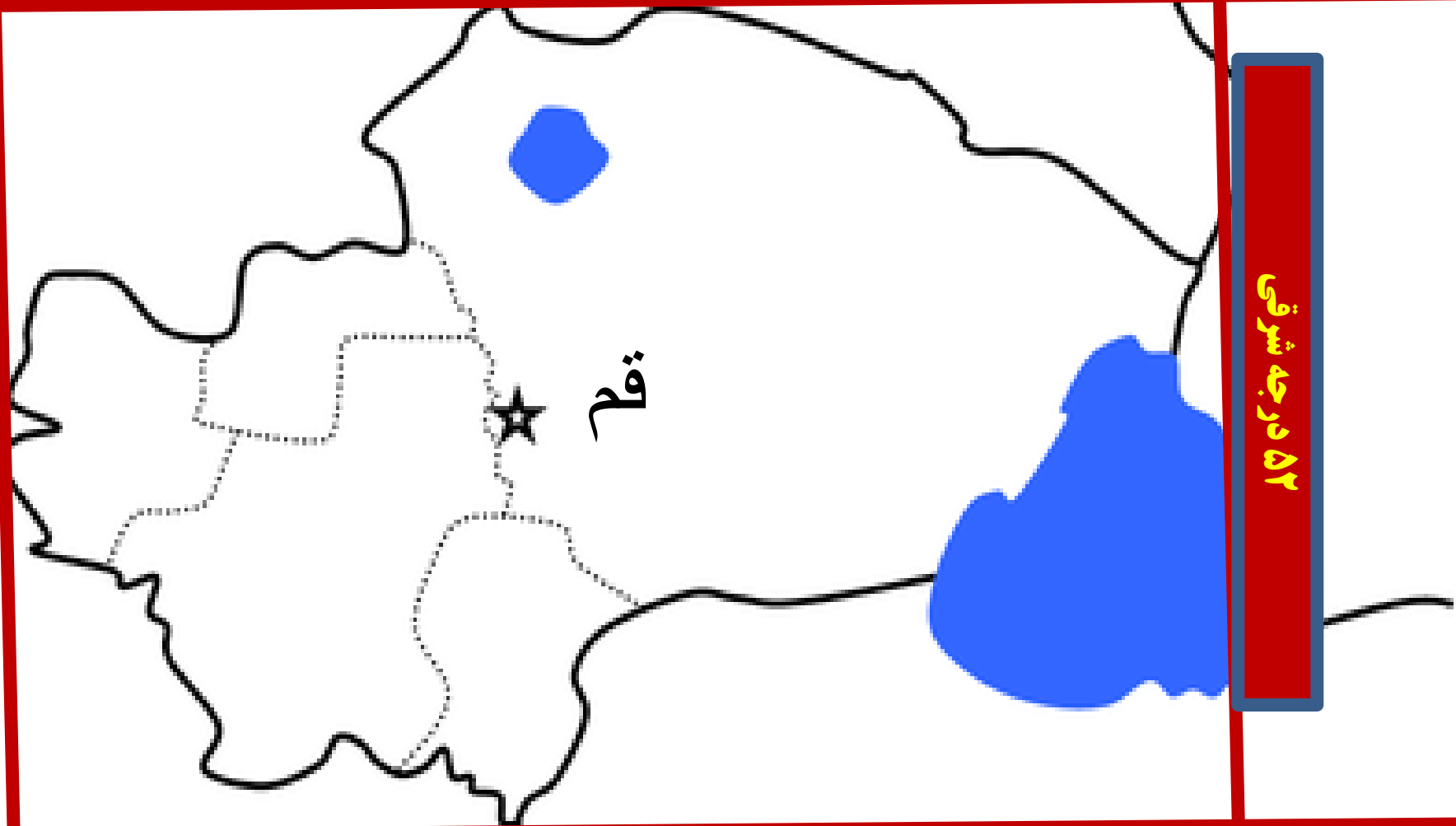
۳۳ درجه و ۵۲ دقیقه شمالی

۳۵ درجه و ۱۱ دقیقه شمالی

۵۲ درجه شرقی

۵۰ درجه ۴ دقیقه شرقی

۳۴ درجه و ۹ دقیقه شمالی



فعالیت ۲

۱- با توجه به مطالب یاد شده، مختصات جغرافیایی ایران را در نقشه زیر پیدا کنید.

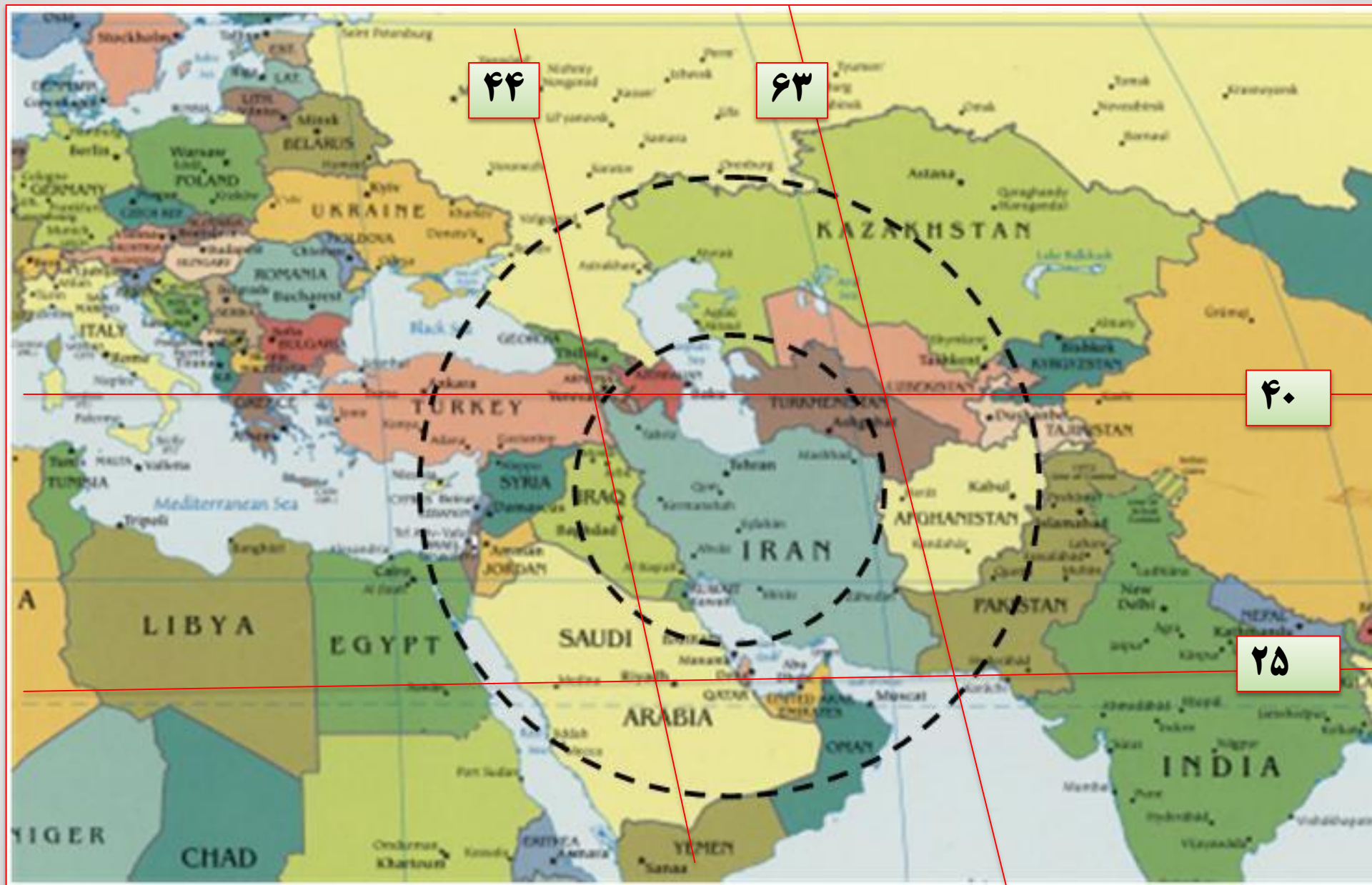


۴۴

۶۳

۴۰

۲۵



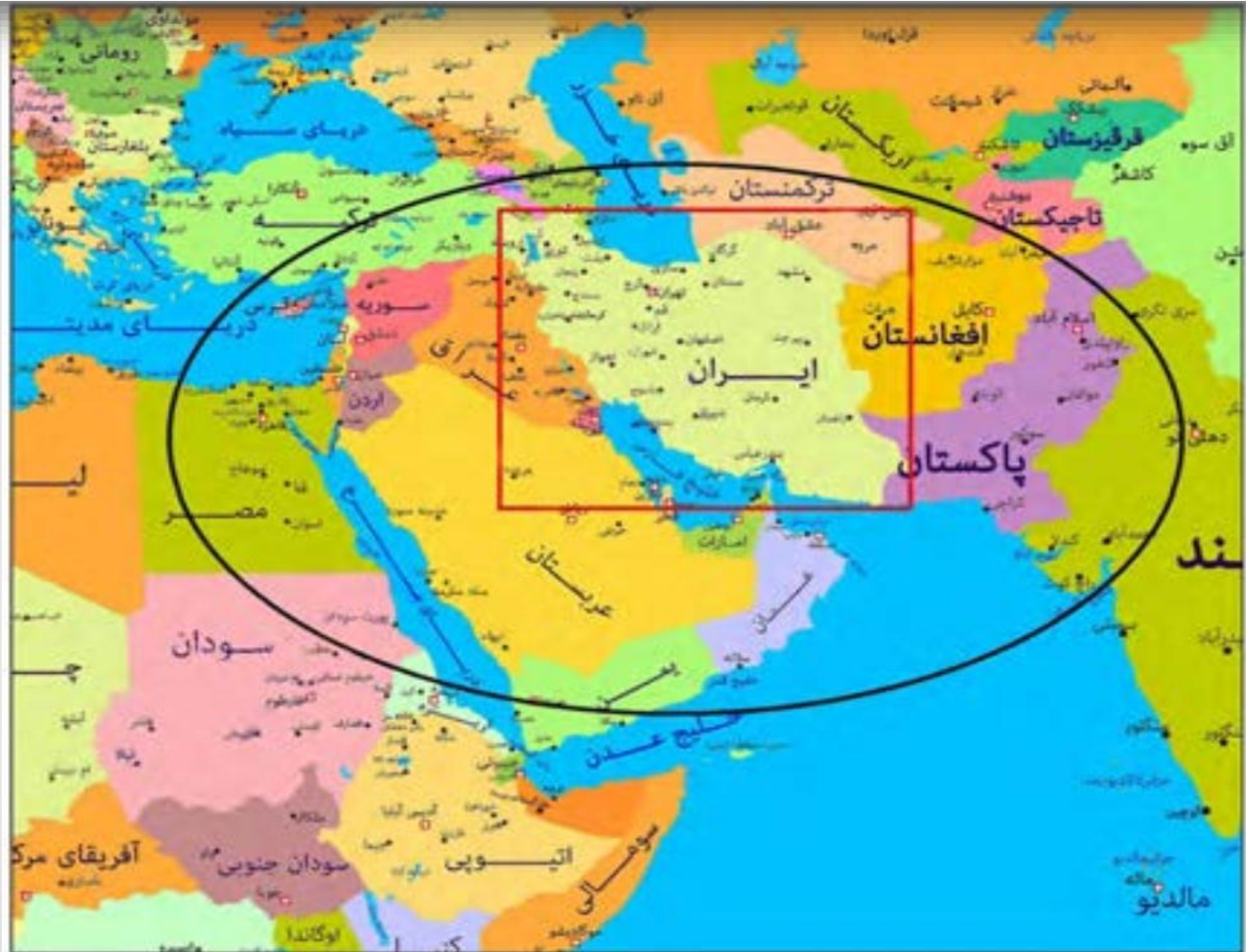
۱- فرض کنید بتوانیم موقعیت جغرافیایی ایران را تغییر دهیم. با توجه به موقعیت های ریاضی جدید، شرایط آب و هوایی و ... را در این دو حالت بررسی، و موارد را با یکدیگر مقایسه کنید. در هر گروه یکی از موقعیت های فرضی را با موقعیت واقعی ایران مقایسه کنید.



اگر ایران در جنوب آمریکای جنوبی قرار داشت دارای آب و هوای مرطوب حاره ای بود و بارندگی ایران خیلی زیاد بود و در شمال کشور خط استوا عبور می کند که بسیار پرباران است و...

اگر ایران در شمال آمریکای شمالی قرار داشت دارای آب و هوای سرد قطبی بود و شمال کشور بسیار سرد است و با حرکت به طرف جنوب کشور میزان دما افزایش می یابد و.....

برای درک بهتر این مفهوم به نقشهٔ زیر توجه کنید. موقعیت نسبی ایران را بررسی، و نتایج آن را در کلاس ارائه کنید.



شکل ۲- نقشهٔ جنوب غربی آسیا

- ۱- ایران در جنوب غربی آسیا قرار دارد.
- ۲- در جنوب ایران تنگه هرمز و خلیج فارس و دریای عمان قرار دارد.
- ۳- ایران در بین کشورهای افغانستان، پاکستان، عراق، ترکیه، جمهوری آذربایجان، ارمنستان و ترکمنستان قرار دارد.
- ۴- در شمال ایران دریای خزر قرار دارد.
- ۵- ایران به اقیانوس هند نزدیک است.
- ۶-



دریای بارنتز

دریای کارا

دریای لاپتف

روسیه

قزاقستان

مغولستان

چین

تایوان

هند

عراق

ایران

ترکیه

یونان

فرانسه

لیبی

مصر

نیجر

حاج

الجزایر

چرا ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است؟

ایران از موقعیت نسبی ممتازی
برخوردار است؛ زیرا در مجاورت
خلیج فارس و تنگه هرمز قرار گرفته
است.

ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره افریقا، اروپا و آسیا که در گذشته اهمیت داشته و اکنون نیز به عنوان **حلقه ای از زنجیره حمل و نقل کالا و نفت**، اهمیت خود را حفظ کرده است.

بزرگترین منبع انرژی جهان، ذخایر با ارزشی دارد، زیرا حدود ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است.

درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام، منطقه خلیج فارس را به صورت یکی از **کانون های ثروتمند جهان** در آورده است و این **بازار بزرگ مصرف**، آن را به کانون توجه صادر کنندگان کالاهای صنعتی و غیر صنعتی تبدیل کرده است.

این منطقه، ارزش فرهنگی و سیاسی دارد زیرا خلیج فارس در **مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام** قرار دارد.



ایران

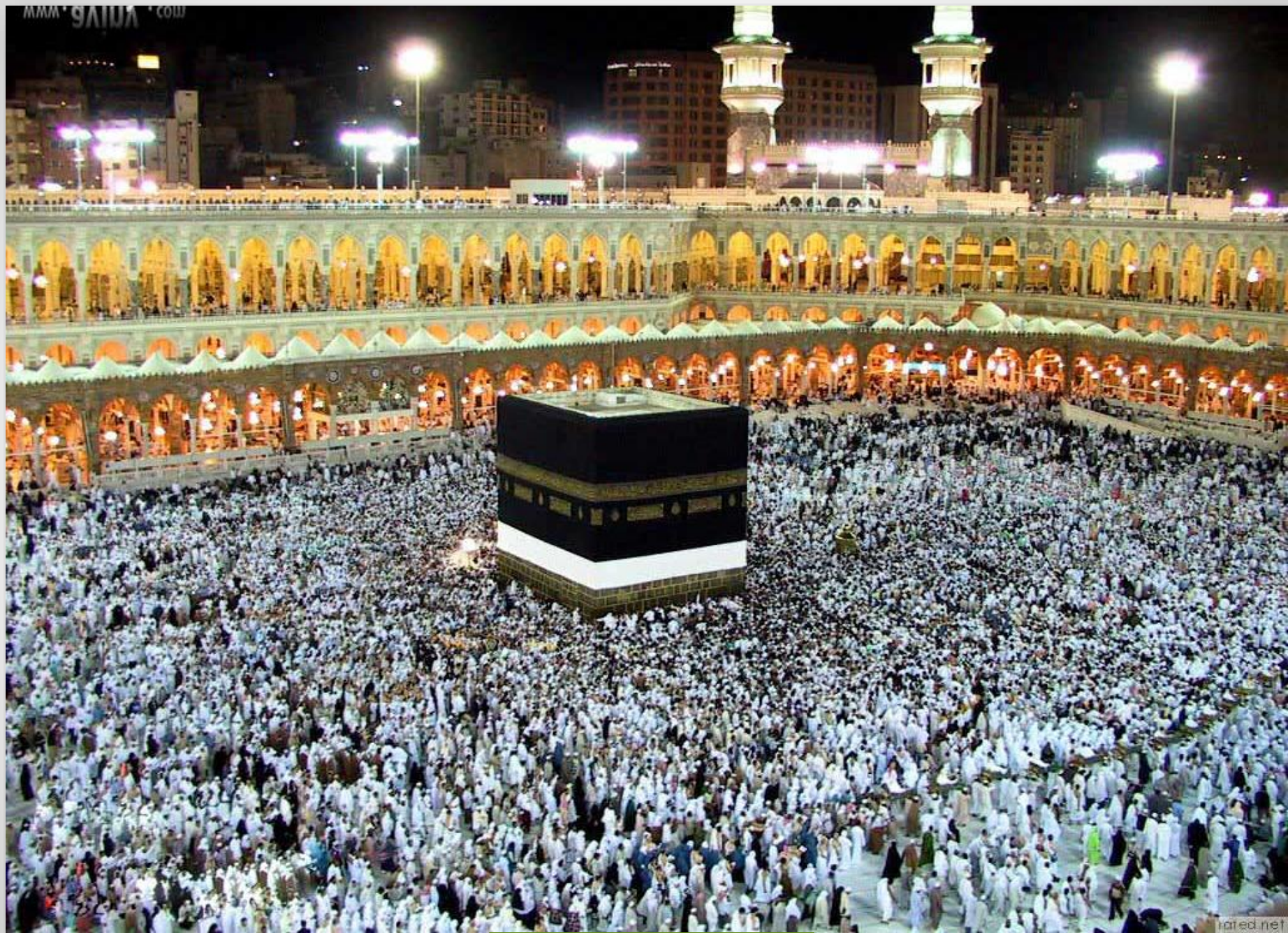
خلیج فارس



استخراج نفت در حلیج فارس



بازار خرید و فروش کالا در منطقه



مکه قلب جهان اسلام

ایران از کشورهای مهم در منطقه خلیج فارس است. عوامل طبیعی و انسانی، وضع خاصی برای کشور ایران پدید آورده است. به اطلاعات داده شده توجه کنید تا موقعیت و ویژگی های این کشور را در منطقه بشناسید.

○ جدول زیر فقط برای مطالعه و فعالیت در کلاس است.

نام کشور	وسعت (کیلومتر مربع)	جمعیت (میلیون نفر) ۲۰۱۵	تولید نفت (به میلیون بشکه در روز) ۲۰۱۶
ایران	۱۶۴۸۱۹۵	۷۹	۳/۷
عربستان	۲۱۵۰۰۰۰	۲۸	۱۰/۵
عراق	۴۳۷۰۷۲	۳۳	۴/۲
امارات متحده عربی	۸۳۶۰۰	۱۰	۲/۲
کویت	۱۷۸۲۰	۴	۲/۲
بحرین	۶۶۵	۱	۱
قطر	۱۱۴۹۳	۱	۱/۶
عمان	۳۱۳۴۶۰	۴	۱

با توجه به اطلاعاتِ جدول بالا، جدول زیر را کامل کنید تا با موقعیت ایران در منطقهٔ خلیج فارس بیشتر آشنا شوید.

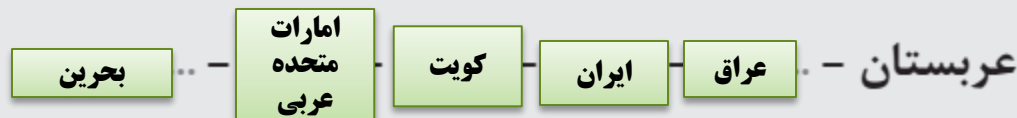
رتبه در وسعت



رتبه در جمعیت



رتبه در تولید نفت

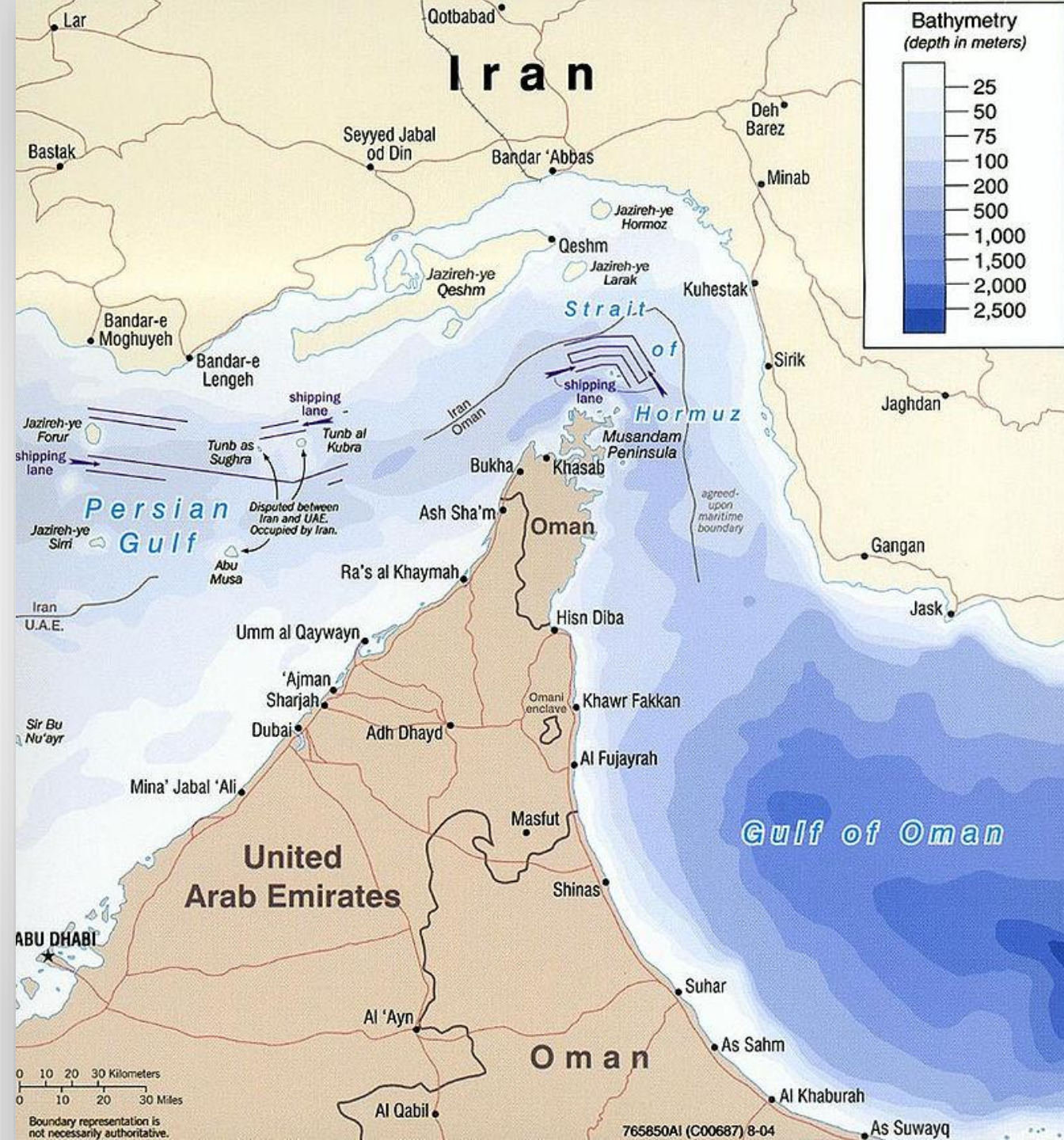


تنگه هرمز

تنگه هرمز کدام دریاها را به هم متصل می کند؟
تنگه هرمز، آبراهه هلالی شکلی است که آب های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می کند.

چرا تنگه هرمز یکی از گذرگاه های تجاری جهان است؟

این تنگه به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهم ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه های تجاری مهم جهان است.





اهمیت دریای عمان:

به واسطه مجاورت به آب های آزاد، دسترسی به اقیانوس هند و وجود سواحل با قابلیت های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

اهمیت دریای خزر:

بزرگ ترین پهنه آبی محصور در خشکی به واسطه منابع نفت و گاز، تأمین ۹۰٪ از خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.



تنگه هرمز آبراهی است بین استان هرمزگان ایران و استان مسندم عمان که دریای عمان را به خلیج فارس می‌پیوندد. این گذرگاه یکی از راهبردی‌ترین مسیرهای بین‌المللی کشتیرانی در جهان به شمار می‌آید. طول این آبراه ۱۵۸ کیلومتر و عرض آن از بندرعباس تا راس شوریط در عمان بین ۵۶ تا ۱۸۰ کیلومتر می‌باشد. ژرفای تنگه هرمز از خلیج فارس بیشتر است و به دلیل شیب تند کف آن از قسمت شمال به جنوب متغیر است، به طوری که نزدیکی جزیره لارک، در حدود ۳۶ متر و در ساحل جنوبی و در نزدیکی شبه جزیره مسندم به بیش از ۱۰۰ متر می‌رسد. در حالی که حداکثر عمق آب در خلیج فارس ۹۰ متر است. قوس آن، رو به شمال و به طرف درون فلات ایران قرار دارد و در نتیجه بیشترین خط ساحلی آن در راستای کرانه‌های ایران قرار گرفته‌است.

تنگه هرمز دومین تنگه بین‌المللی شلوغ دنیاست. هر روز حدود ۱۷ میلیون بشکه نفت خام (برآورد ۲۰۰۶) که معادل ۴۰ درصد کل نفت حمل شده توسط نفت‌کش‌ها و نزدیک به ۲۵ درصد کل عرضه جهانی نفت است.






دریای عمان: به واسطهٔ مجاورت با آب‌های آزاد (اقیانوس هند) و وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

شکل ۴- تصویر ماهواره‌ای دریای عمان



دریای خزر: بزرگترین پهنه آبی محصور در خشکی به واسطه منابع نفت و گاز، تأمین ۹۰٪ از خاویار جهان و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری کشورهای آسیای میانه* از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.



شکل ۵- تصویر ماهواره‌ای دریای خزر 

مرزهای سیاسی ایران

تعریف مرز سیاسی

مرز مهمترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از کشور همسایه است و نشان می دهد سرزمین یک کشور تا کجا امتداد دارد.

طول مرزهای سیاسی
و تعداد همسایگان ایران

ایران کشور وسیعی است که حدود ۸۷۳۱ کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد و جزء کشورهای پرهمسایه است و با ۱۵ کشور همسایه است. ایران با ۷ کشور مرز خشکی دارد.

برای مطالعه

نوع مرز	مقدار مسافت به کیلومتر
دریایی	۲۷۰۰
خشکی	۴۱۱۳
رودخانه‌ای	۱۸۳۰
دریاچه‌ای و باتلاقی	۸۸
جمع	۸۷۳۱

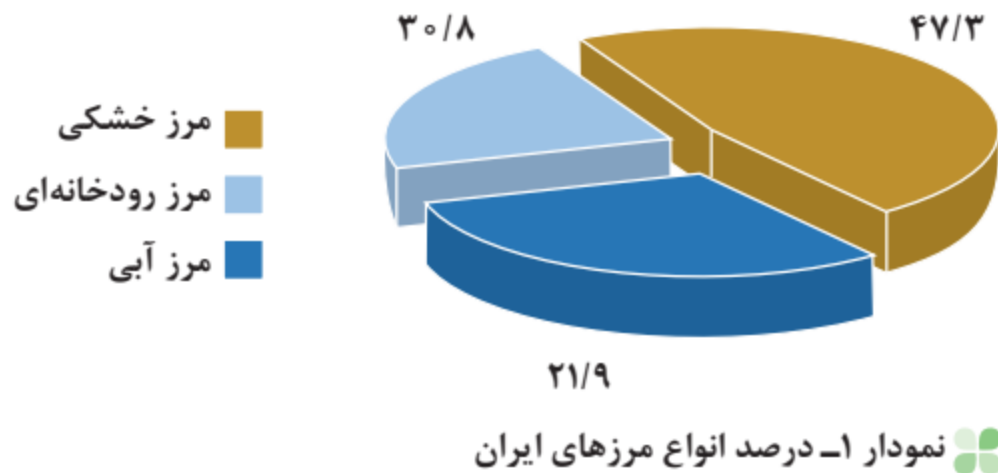




شکل ۳ - پاسگاه مرزی

با استفاده از نقشه جنوب غربی آسیا و نمودار زیر، چه نکته مهمی

توجه شما را به خطوط مرزی ایران جلب می کند؟



طول مرزهای دریایی ایران که شامل مرزهای دریایی، رودخانه ای و دریاچه ای و باتلاق می شود کمی بیش تر از مرزهای خشکی است.

مرزهای خشکی ایران با کشورهای همسایه: ۶۰۳۱ کیلومتر

- ۱- عراق: ۱۶۰۹ کیلومتر
- ۲- ترکمنستان: ۱۲۰۶ کیلومتر
- ۳- افغانستان: ۹۴۵ کیلومتر
- ۴- پاکستان: ۹۷۸ کیلومتر
- ۵- جمهوری آذربایجان: ۷۶۷ کیلومتر
- ۶- ترکیه: ۴۸۶ کیلومتر
- ۷- ارمنستان: ۴۰ کیلومتر

طول مرز آبی ایران: ۲۷۰۰ کیلومتر

- طول مرزهای ایران در دریای خزر ۶۵۷ کیلومتر
- کشورهای ۸- روسیه، ۹- قزاقستان،
- طول مرزهای ایران در خلیج فارس ۱۲۵۹ کیلومتر
- کشورهای ۱۰- عربستان، ۱۱- قطر ۱۲- بحرین ۱۳- کویت
- ۱۴- امارات متحده عربی ۱۵- عمان
- طول مرزهای ایران در دریای عمان ۷۸۴ کیلومتر

جمع محیط ایران ۸۷۳۱ کیلومتر

رودهای مرزی ایران (برای مطالعه)

کشور جمهوری اسلامی ایران با کشورهای همجوار دارای مرزهای آبی متعدد و متنوعی می باشند. نزدیک به ۲۲ درصد (۱۹۱۸ کیلومتر) از مرز مشترک کشور را ۲۶ رودخانه کوچک و بزرگ تشکیل می دهند. (کل مرزهای کشور حدود ۸۷۵۵ کیلومتر است که از این مقدار ۲۷۰۰ کیلومتر از آن دریائی و ۴۱۳۷ کیلومتر نیز خشکی میباشد). بزرگترین مرز رودخانه ای مربوط به رودخانه ارس به طول ۴۷۵ کیلومتر و کوچکترین مرز رودخانه ای مربوط به رودخانه دریرج به طول تنها ۵/۲ کیلومتر و قسمتی از مرز مشترک ایران با عراق می باشد. تنها رودخانه مرزی قابل کشتیرانی ایران اروند رود به طول ۸۶ کیلومتر با کشور عراق می باشد.

وضعیت مهمترین رودخانه های ورودی به کشور (برای مطالعه)

به طور خلاصه مهمترین رودخانه های ورودی به کشور را می توان رودخانه های هیرمند و هریرود در شرق و ارس ، ساری سو و قره سو در غرب دانست که در ذیل به آنها پرداخته خواهند شد.

رودخانه هیرمند

رودخانه هیرمند با آورد تقریبی سالانه حدود ۵/۸ میلیارد متر مکعب از کوههای غرب کابل سرچشمه گرفته و پس از طی ۱۰۵۰ کیلومتر وارد می شود در حال حاضر سهم ایران از آب رودخانه هیرمند حدود ۲۶ مترمکعب در ثانیه با حدود ۸۰۰ میلیون مترمکعب در سال است .

رودخانه هریرود

رودخانه هریرود در شرق کشور با دبی متوسط سالیانه حدود ۱/۲ میلیارد مترمکعب جاری می باشد که طبق آخرین توافق انجام شده، کشور ایران حق استفاده از ۵۰٪ آب را دارد. میزان برداشت فعلی آب از رودخانه هریرود حدود ۱۵۰ میلیون مترمکعب است و این رودخانه که حدود ۱۱۲ کیلومتر از مرز مشترک ایران و ترکمنستان را تشکیل می دهد پس از دریافت شاخه کشف رود از ایران خارج می شود. میزان آب خروجی از این نقطه شاید به دلیل که اهمیتی آن تاکنون گزارش نشده است ولیکن به نظر می رسد این مقدار می تواند بعنوان درصدی از آب خروجی کشور به حساب آید.

رودخانه های ساری سو و قره سو

این رودخانه ها در غرب کشور و در مرز کشور ایران و ترکیه قرار دارند. پروتکل های در خصوص بهره برداری از آب آنها بین کشور ایران و ترکیه وجود دارد، ولی همواره بر سر اجرای آنها اختلافاتی با کشورهای مقابل وجود داشته است .

رودخانه ارس

این رودخانه از کشور ترکیه سرچشمه گرفته و پس از طی ۱۰۷۰ کیلومتر به دریای خزر می ریزد که ۴۷۵ کیلومتر از آن مرز بین کشور ایران با ارمنستان و آذربایجان را تشکیل می دهد. حجم آورد سالیانه ارس در قسمتهای مختلف رودخانه به دلیل اضافه شدن سرشاخه ها به آن متفاوت است. این مقدار در محل سد ارس طبق گزارشات موجود حدود ۴/۸ میلیارد مترمکعب می باشد. بهره برداری از آب رودخانه ارس به نسبت مساوی ۵۰ - ۵۰ بین ایران و کشورهای همسایه تقسیم شده است.

وضعیت مهمترین رودخانه های خروجی از کشور (برای مطالعه)

در این بخش نیز مهمترین رودخانه های خروجی از کشور را می توان رودخانه های شمال استان خراسان، رودخانه اترک و رودخانه های غرب کشور دانست که توضیحات اجمالی پیرامون آنها در ذیل آورده میشود.

شمال استان خراسان

این رودخانه ها عمدتاً به صورت متوالی از ایران سرچشمه گرفته و با آورد سالیانه حدود ۱۲۰ میلیون مترمکعب از کشور خارج می شوند. حبابه ایران از آب این رودخانه ها طبق پروتکل های موجود عمدتاً ۵۰ - ۵۰ می باشد از وضعیت بهره برداری از آنها در حال حاضر اطلاع دقیقی وجود ندارد.

رودخانه اترک

این رودخانه از بخش اترک خارجی که از خاک ترکمنستان سرچشمه گرفته و بزرگترین شاخه آن رودخانه سمبار است و اترک داخلی که در داخل کشور ایران جریان دارد تشکیل یافته است. این دو شاخه در محلی که نام چات تلاقی کرده و پس از طی ۸۰ کیلومتر از مرز در کشور در محلی بنام داشلی برون به طرف خاک ترکمنستان تغییر مسیر داده و از طریق خاک ترکمنستان وارد دریای خزر می شود. حجم جریان سالیانه در محل چات حدود ۴۴۰ میلیون مترمکعب است که ۲۲۰ میلیون مترمکعب از آن سهم ایران بوده و ۸۵ میلیون مترمکعب در حال حاضر در دست بهره برداری است.

رودخانه های غرب کشور

این رودخانه ها را به طور کلی می توان به دو دسته رودخانه های با آبدهی کم تا متوسط و رودخانه های با آبدهی زیاد تقسیم بندی کرد. در بخش رودخانه های با آبدهی کم تا متوسط رودخانه های چون قوره تو، کنگیر، میمه، دویرج و ... وجود دارند که عموماً از ایران سرچشمه گرفته و به صورت متوالی می باشند. رودخانه های که خط مرز دو کشور را قطع می کنند متوالی و رودخانه های در امتداد مرز دو کشور را محاذی می گویند.

پروتکل های موجود بهره برداری از آنها اغلب به میزان ۵۰ - ۵۰ می باشد.

در بخش رودخانه های با آبدهی زیاد رودخانه های ذاب و سیروان قرار دارند **رودخانه های ذاب و سیروان** مجموعاً آورد متوسط سالیانه حدود ۳-۴ میلیارد مترمکعب را از کشور خارج کرده و هیچگونه پروتکلی جهت بهره برداری از آب آنها با کشور مقابل وجود ندارد.

رودخانه آستارا جای

این رودخانه از ارتباطات مشترک در کشور ایران و آذربایجان در شمال غربی ایران سرچشمه گرفته آورد سالیانه ای حدود ۷۰ میلیون مترمکعب را جمع آوری و به دریای خزر می ریزد. این رودخانه در قسمت اعظمی از طول کوتاه خود مرز دو کشور را تشکیل می دهد و تاکنون نیز پروتکل رسمی در خصوص بهره برداری از آب آن بین دو کشور منعقد نشده است.

مرزهای خشکی

مرزهای هوایی

مرزهای آبی

انواع مرزهای سیاسی

یکی دیگر از مرزهایی که امکان دسترسی به سایر کشورهای جهان را امکان پذیر می سازد، راه های هوایی است که از طریق آن، ارتباط با سایر نقاط جهان فراهم می شود.

اهمیت مرزهای هوایی و راه های هوایی

تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریا و دریاچه ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند. کشور ما از جمله کشورهایی است که از طریق راه های آبی با کشورهای جهان در ارتباط است.

۱- راه های آبی، امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می کند.

۲- دستیابی به منابع غذایی و منابع معدنی و سوخت های فسیلی را نیز فراهم می کند.

اهمیت مرزهای دریایی و راه های آبی

شکل ۴ جابه جایی کالا در اسکله شهید رجایی



فعالیت های دریانوردی در
خلیج فارس و دریای عمان



۱- مرزهای آبی شمال و جنوب ایران چه مزیت هایی برای کشور ما به وجود آورده است؟ با یکدیگر گفت و گو، و نتایج آن را در کلاس ارائه کنید.
مرزهای آبی شمال کشور باعث ارتباط دریایی و تجاری ایران با کشورهای روسیه، آذربایجان، ترکمنستان و قزاقستان می شود و.....
و مرزهای آبی جنوب ایران برای ایران بسیار مهم و حیاتی است و کشور ما را به آب های آزاد جهان متصل می کند و.....
۲- چرا تنگه ها، آبراهه های مهم و استراتژیک محسوب می شوند؟

- ۱ - امکان روابط بازرگانی بیشتری را فراهم می کند .
- ۲ - امکان ارتباط با سایر نقاط جهان
- ۳ - دستیابی به منابع غذایی و
- ۴ - منابع معدنی و سوخت های فسیلی

- ۱- موقعیت جغرافیایی را تعریف کنید.
- ۲- انواع موقعیت جغرافیایی را نام ببرید.
- ۳- موقعیت مطلق یا ریاضی چیست؟
- ۴- موقعیت نسبی را تعریف کنید.
- ۵- تفاوت موقعیت مطلق با موقعیت نسبی چیست.
- ۶- موقعیت ریاضی ایران را توضیح دهید.
- ۷- اهمیت موقعیت نسبی ایران را شرح دهید.
- ۸- دلایل اهمیت منطقه خلیج فارس و تنگه هرمز را بنویسید.
- ۹- مرز سیاسی را تعریف کنید.
- ۱۰- انواع مرزهای سیاسی را نام ببرید.
- ۱۰- اهمیت راه های آبی را بنویسید.
- ۱۱- اهمیت راه های هوایی را بنویسید.

۱- محل قرار گرفتن هر پدیده در سطح کره زمین، موقعیت آن پدیده است ؟
الف) ریاضی ب) نسبی ج) جغرافیایی د) مطلق

۲- مدار ۲۵ درجه شمالی و ۴۴ درجه شرقی به ترتیب بر کدام جهت های ایران منطبق می باشند؟
الف) شمال و شرق ب) جنوب و غرب ج) جنوب و شرق د) شمال و غرب

۳- وقتی می گوئیم ایران در جنوب غربی آسیا قرار دارد کدام موقعیت آن را بیان کرده ایم؟
الف) ریاضی ب) نسبی ج) جغرافیایی د) مطلق

۴- کدام یک از دلایل اهمیت ایران و منطقه خلیج فارس که در گذشته وجود داشته اکنون نیز اهمیت خود را حفظ کرده است؟
الف) درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام
ب) ارزش فرهنگی و سیاسی
ج) بزرگ ترین منبع انرژی جهان و ذخایر با ارزش
د) ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا

۵- کدام ویژگی زیر بیانگر اهمیت ایران در بین کشورهای منطقه نمی باشد؟
الف) بیشترین جمعیت را دارد ب) دومین کشور وسیع منطقه است
ج) بیشترین گردشگر پذیری را دارد د) سومین تولید کننده نفت در منطقه می باشد

۶- کدام گزینه در مورد طول مرزهای ایران صحیح است؟

- الف) مرزهای خشکی بیش از مجموع مرزهای آبی، دریایی، رودخانه ای و دریاچه ای و باتلاق است.
ب) مرزهای دریایی بیش از مرزهای خشکی است.
ج) مجموع مرزهای آبی - دریایی، رودخانه ای و دریاچه ای و باتلاق بیش از مرزهای خشکی است.
د) مرزهای رودخانه ای بیش از مرزهای دریایی است.

۷- انواع مرزهای ایران به ترتیب طول عبارتند از:

- الف) دریایی، خشکی، رودخانه ای، دریاچه ای و باتلاق
ای و باتلاق
ج) دریایی، رودخانه ای، خشکی، دریاچه ای و باتلاق
ای و باتلاق
ب) خشکی، دریایی، رودخانه ای، دریاچه
د) خشکی، رودخانه ای، دریایی، دریاچه

۸- چرا خلیج فارس، مهم ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه های تجاری مهم جهان است؟

- الف) دروازه خروجی نفت خلیج فارس است
ج) کشتی های زیادی از آن تردد می کنند
ب) خلیج فارس را به دریای عمان متصل می کند
د) جزیره قشم بزرگ ترین جزیره ایران در آن قرار دارد

محسن يوسفی

استان قم

ایمیل:

m.yousefi1348@gmail.com

وبلاگ:

qomgeo.blogfa.com

شماره همراه:

۰۹۱۲۷۵۴۳۳۹۱

• ۱۰۴۶۳۲۱۰۲۰۰۶

۶۰۳۷۹۹۷۲۸۱۳۰۰۳۷۷